

## ДО 80-ЛІТТЯ ЯРОСЛАВА СТЕПАНОВИЧА КАЛАКУРИ



Цього року відомий український історик, українознавець, науковець-державник, джерелознавець, історіограф, доктор історичних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка Ярослав Степанович Калакура відзначив 80-ліття. Енциклопедичність знань, ученість вдачі, педагогічний талант і лекторська майстерність – ці якості виявляють особистість Ярослава Степановича як ученого-дослідника, викладача вищої школи, організатора наукової та навчально-виховної роботи.

Я. Калакура – фахівець у галузі теорії та методології історіографії, історичного джерелознавства, архівознавства та спеціальних галузей історичної науки. Основне місце у наукових пошуках ученого належить збагаченню теоретико-методологічних засад української національної історіографії, цивілізаційному осмисленню історії України, дослідженню культури та ментальності українського народу. У новітніх студіях з історіографії Я. Калакура досліджує еволюцію історіографічної ситуації, провідні тенденції розвитку і нарощування українських історичних знань, починаючи з княжих часів і завершуючи внеском в інституалізацію української історіографії М. Грушевського та історіографічним доробком сучасних вчених. Важливе місце в працях Ярослава Степановича займають питання декомунізації української історіографії, її розриву з методологією партійно-класового і формаційного підходу до історії, утвердження цивілізаційного розуміння історіографічного процесу, позитивні наслідки антропологічного, культурного та інформаційного поворотів, що принципово змінили характер і методіку пізнавальної діяльності істориків.

Багатогранність наукових інтересів ученого, проблемно-хронологічний характер й актуальність тематики його наукових робіт виявляються у дослідженні історичної пам'яті, аналізові площин взаємодії істориків і влади, висвітленні маловідомих і дискусійних питань Української революції та Голодомору, відтворенні змісту української духовності, історіософії Тараса Шевченка тощо.

Загалом Я. Калакура є автором понад 550 наукових, науково-популярних і науково-методичних праць, у т.ч. 85 індивідуальних і колективних монографій, 20 підручників і посібників, з яких понад половина побачили світ в умовах незалежності України. Водночас він приділяє велику увагу навчальному процесу, підготовці науково-педагогічних кадрів, є членом редакційних колегій фахових видань з історичних наук, спеціалізованих учених рад по захисту дисертаційних робіт. Під його керівництвом підготовлено 15 докторів і 50 кандидатів наук.

Невтомна та наполеглива, самовіддана та багатогранна творча праця Ярослава Степановича гідно поцінована. Він – заслужений працівник вищої школи УРСР, відмінник народної освіти України, академік Академії наук вищої школи України, лауреат премій Григорія Сковороди, Петра Тронька, Василя Веретенникова, почесний професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. Учений нагороджений багатьма державними та відомчими нагородами, з-поміж яких – орден «За заслуги» III ступеня, Почесні грамоти Верховної ради УРСР та України тощо.

Ярослав Степанович виявляє активну громадянську та національну позицію, християнські цінності, демократичність і виняткову вимогливість до себе. У його поглядах – глибока мудрість, послідовність, далекоглядність і гуманізм, у діяльності – нестримна енергія, велика працездатність, відданість справі та самоорганізованість, у взаєминах – чуйність, доброзичливість і небайдужість до людей. Своє 80-ліття ювіляр відзначає у робочому стані, професором кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Учений сповнений цікавими задумками і творчими планами, зіртітий увагою сім'ї, родини, колег, учнів і друзів.

Наукова громадськість та редакція «Історичної пам'яті» щиро вітають члена редакційної колегії наукового збірника, ученого-історика Ярослава Степановича Калакуру з визначним ювілеєм і зичать йому міцного здоров'я, творчого многоліття, радості, утіхи, снаги для подальшої праці на нині історичної науки, невичерпної енергії для втілення у життя всіх українознавчих ідей та державотворчих задумів.